स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम (सञ्चालन कार्यविधि) नियमावली, २०७६

नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित मिति

२०७६।०६।०६

आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ को दफा ३६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यी नियमहरूको नाम "स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम (सञ्चालन कार्यविधि) नियमावली, २०७६" रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरून्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-

(क) "उपभोक्ता समिति" भन्नाले स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने कार्यक्रम कार्यान्वयन र व्यवस्थापन गर्न कार्यक्रमबाट प्रत्यक्ष लाभ पाउने व्यक्तिहरूमध्येबाट प्रचलित कानून बमोजिम गठित उपभोक्ता समिति सम्झनु पर्छ ।

(ख) "कार्यक्रम" भन्नाले यस नियमावली बमोजिम सञ्चालन हुने स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम सम्झनु पर्छ र सो शब्दले त्यस्ता कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन हुने पूर्वाधार निर्माण आयोजनालाई समेत जनाउँछ ।

(ग) "कार्यक्रम परामर्श समिति" भन्नाले नियम ३ बमोजिमको कार्यक्रम परामर्श समिति सम्झनु पर्छ ।

(घ) "कार्यालय" भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय वा नगर कार्यपालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "निर्देशक समिति" भन्नाले नियम ५ बमोजिम गठित कार्यक्रम निर्देशक समिति सम्झनु पर्छ ।

(च) "निर्वाचन क्षेत्र"भन्नाले नेपालको संविधानको धारा ८४ को उपधारा (१) बमोजिमको निर्वाचन क्षेत्र सम्झनु पर्छ।

(छ) "प्रत्यक्ष निर्वाचित प्रतिनिधि सभा सदस्य" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा ८४ को उपधारा (१) को खण्ड (क) बमोजिम पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम निर्वाचित प्रतिनिधि सभाको सदस्य सम्झनु पर्छ ।

नेपाल कानून आयोग

(ज) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रुपमा काम गर्न तोकिएको कर्मचारी सम्झनु पर्छ ।

(झ) "मन्त्रालय" भन्नाले नेपाल सरकार, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

(ञ) "राष्ट्रिय सभा सदस्य" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा ८६ को उपधारा (२) को खण्ड (क) वा (ख) बमोजिम निर्वाचित वा मनोनीत राष्ट्रिय सभाको सदस्य सम्झनु पर्छ ।

(ट) "स्थानीय तह" भन्नाले गाउँपालिका वा नगरपालिका सम्झनु पर्छ ।

(ठ) "समानुपातिक सदस्य" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा ८४ को उपधारा (१) को खण्ड (ख) बमोजिम समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम निर्वाचित प्रतिनिधि सभाको सदस्य सम्झनु पर्छ ।

(ड) "संयोजक" भन्नाले नियम ५ बमोजिम गठन हुने कार्यक्रम निर्देशक समितिको संयोजक सम्झनु पर्छ ।

३. **कार्यक्रम परामर्श समिति** : (१) यस नियमावली बमोजिम सञ्चालन हुने कार्यक्रमको कार्यान्वयन र व्यवस्थापनको कार्यलाई समन्वय र सहजीकरण गर्न प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रमा देहाय बमोजिमको एक कार्यक्रम परामर्श समिति रहनेछ :-

(क)	प्रत्यक्ष निर्वाचित प्रतिनिधि सभा सदस्य	- संयोजक
(ख)	समानुपातिक सदस्य	- सदस्य
(ग)	राष्ट्रिय सभाका सदस्य	- सदस्य
(घ)	जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख र उपप्रमुख	- सदस्य
(ङ)	निर्वाचन क्षेत्र भित्र पर्ने गाउँ कार्यपालिकाका अध्यक्ष र नगर कार्यपालिकाका प्रमुख	- सदस्य

(२) उपनियम (१) को खण्ड (ख) र (ग) बमोजिमका सदस्य आफ्नो स्थायी ठेगाना भएको जिल्ला भित्रको कुनै एक निर्वाचन क्षेत्रको कार्यक्रम परामर्श समितिमा सदस्य हुन सक्नेछन्।

(३) उपनियम (२) को प्रयोजनका लागि उपनियम (१) को खण्ड (ख) र (ग) बमोजिमको सदस्यले कुन निर्वाचन क्षेत्रको कार्यक्रम परामर्श समितिमा आफू सदस्य रहने हो सो कुरा उल्लेख गरी असोज पन्ध्र गतेभित्र सम्बन्धित जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयमा लिखित रुपमा जानकारी दिनु पर्नेछ।

नेपाल कानून आयोग

तर यो नियमावली प्रारम्भ भएपछि पहिलो पटकको लागि यो नियमावली प्रारम्भ भएको मितिबाट पन्ध्र दिनभित्र यस उपनियम बमोजिम जानकारी दिन सकिनेछ ।

(४) जिल्ला समन्वय अधिकारीले उपनियम (१) बमोजिमको समितिको सचिव भई काम गर्नेछ ।

४. **कार्यक्रम परामर्श समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार** : (१) कार्यक्रम परामर्श समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) यस नियमावली बमोजिम निर्वाचन क्षेत्रमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमको समन्वय र सहजीकरण गर्ने,

(ख) आफ्नो निर्वाचन क्षेत्रभित्र यस नियमावली बमोजिम लागत साझेदारी हुन सक्ने आयोजनाहरुको विवरण सङ्कलन गरी समितिलाई उपलब्ध गराउने,

(ग) कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधान गर्न सहजीकरण गर्ने,

(घ) जिल्लाका एक भन्दा बढी निर्वाचन क्षेत्रमा प्राथमिकतामा रहेका संयुक्त आयोजना पहिचान गर्ने,

(ङ) कार्यक्रम कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन समितिलाई आवश्यक सल्लाह तथा सहयोग उपलब्ध गराउने ।

(२) कार्यक्रम परामर्श समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार संयोजकले बोलाउनेछ।

(३) कार्यक्रम परामर्श समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि समिति आफैंले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

५. **कार्यक्रम निर्देशक समिति** : (१) यस नियमावली बमोजिम कार्यक्रमको छनौट र अनुगमन गर्न प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रमा कार्यक्रम परामर्श समितिको संयोजकको संयोजकत्वमा नियम ३ को उपनियम (१) को खण्ड (ख) र (ग) बमोजिमका सदस्यहरु रहेको एक कार्यक्रम निर्देशक समिति रहनेछ ।

(२) जिल्ला समन्वय अधिकारीले निर्देशक समितिको सचिव भई काम गर्नेछ ।

६. **निर्देशक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार** : निर्देशक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) निर्वाचन क्षेत्र अन्तर्गत रहेका स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रम सङ्कलन तथा विश्लेषण गर्ने,

(ख) कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन हुने आयोजना छनौटका मापदण्ड तयार गर्ने,

(ग) नियम ९ बमोजिम छनौट भएका आयोजनाको स्वीकृति दिने,

(घ) खण्ड (ग) बमोजिम स्वीकृत भएका आयोजना कार्यान्वयनको लागि मन्त्रालय र सम्बन्धित स्थानीय तहमा लेखी पठाउने,

(ङ) कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यान्वयन हुने आयोजनाहरुको अनुगमन गर्ने ।

७. **निर्देशक समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि** : (१) निर्देशक समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार संयोजकले बोलाउनेछ ।

(२) जिल्लाका एक भन्दा बढी निर्वाचन क्षेत्रका साझा आयोजना छनौट गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भएमा त्यस्तो जिल्ला भित्रका निर्देशक समितिहरुको संयुक्त बैठक बस्न सक्नेछ ।त्यस्तो संयुक्त बैठकको निर्णय बमोजिम आयोजना छनौट गरी कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम आयोजना छनौट भएमा आयोजना कार्यान्वयन गर्न लाग्ने लागत कसले कति व्यहोर्ने हो सो समेत खुलाउनु पर्नेछ।

(४) निर्देशक समितिको बैठक संयोजकले तोकेको मिति र समयमा सम्बन्धित जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयमा बस्नेछ । बैठक बस्ने सूचना बैठक बस्नुभन्दा कम्तीमा सात दिन अगावै सदस्यहरूलाई दिनु पर्नेछ ।

(५) निर्देशक समितिको बैठकमा संयोजक बाहेकका अन्य कुनै सदस्यको अनुपस्थितिका कारणले मात्र समितिको काम कारबाहीमा बाधा पुग्ने छैन ।

(६) निर्देशक समितिको निर्णय सदस्यहरुको परामर्शमा सर्वसम्मतिबाट हुनेछ। सर्वसम्मतिबाट निर्णय हुन नसकेमा संयोजकले गरेको निर्णय नै निर्देशक समितिको निर्णय हुनेछ ।

(७) निर्देशक समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैंले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

८. **आयोजनाको किसिम र प्राथमिकता** : (१) यस नियमावली बमोजिम देहायका सार्वजनिक उपयोगसँग सम्बन्धित भौतिक पूर्वाधार विकास सम्बन्धी आयोजना सञ्चालन गर्न सकिनेछ :-

(क) नदी, गल्छी तथा पहिरो नियन्त्रण एवं सिंचाई सम्बन्धी आयोजना,

(ख) सडक निर्माण तथा स्तरोन्नति (सडक, सडक पुल, कल्भर्ट, ढल, काठेपुल निर्माण) सम्बन्धी आयोजना,

नेपाल कानून आयोग

(ग) खानेपानी तथा सरसफाई, फोहरमैला व्यवस्थापन तथा ल्याण्डफिल्ड साइट निर्माण आयोजना,

(घ) ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, साहित्य, कला एवं पुरातात्विक सम्पदा र पर्यटकीय स्थलको संरक्षण, जीर्णोद्वार तथा निर्माण आयोजना,

(ङ) नवीकरणीय उर्जा, लघु जलविद्युत तथा विद्युतीकरण सम्बन्धी आयोजना,

(च) स्वास्थ्य चौकी, प्रसुति भवन, ब्लड बैङ्क, सामुदायिक सभागृह, बाल विकास केन्द्र, विपन्न एवम् भूमिहीन नागरिकको लागि आवास भवन, वृद्धाश्रम, योग केन्द्र, अनाथालय तथा पुनर्स्थापना केन्द्र निर्माण सम्बन्धी आयोजना,

(छ) कृषि उत्पादकत्व बृद्धि गर्न सघाउ पुऱ्याउने, कृषि उपज सङ्कलन केन्द्र निर्माण तथा कृषि तथा पशुपक्षी हाट बजार व्यवस्थापन सम्बन्धी आयोजना,

(ज) सामुदायिक विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार विकास सम्बन्धी आयोजना,

(झ) सार्वजनिक उद्यान तथा सभागृह निर्माण सम्बन्धी आयोजना,

(ञ) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको हित प्रवर्द्धन हुने आयोजना,

(ट) खेलकूद पूर्वाधार विकास सम्बन्धी आयोजना,

(ठ) विगतमा सञ्चालनमा आएका अधुरा कार्यक्रममध्ये एक वर्षभित्र सम्पन्न हुने किसिमका आयोजना,

(ड) संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले सञ्चालन गर्न लागेको वा गरिरहेको आयोजनामा समेत सहभागिता हुन सक्ने आयोजना ।

(२) कार्यक्रम अन्तर्गत राजनीतिक दल सम्बद्ध संघ, सङ्गठनको पूर्वाधार विकास सम्बन्धी आयोजना सञ्चालन गर्न, जग्गा खरिद वा मुआब्जा वितरण गर्न, सामग्री खरिद गरी वितरण गर्न, गैर सरकारी संस्था वा सहकारी संस्था मार्फत आयोजना कार्यान्वयन गर्न र भौतिक पूर्वाधार विकास बाहेक अन्य प्रकृतिका आयोजना छनौट गर्न पाइने छैन।

तर सामुदायिक विद्युतीकरणसँग सम्बन्धित सहकारी संस्था मार्फत सम्बन्धित क्षेत्रको विद्युतीकरण गर्ने आयोजना कार्यान्वयन गर्न यस उपनियमले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम आयोजना छनौट गर्दा देहायका आयोजनालाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ :-

(क) स्थानीय तहको आवधिक विकास योजना, वार्षिक विकास योजना र अन्य क्षेत्रगत योजनाको प्राथमिकतामा परेका पूर्वाधार सम्बन्धी आयोजना,

(ख) श्रममा आधारित रोजगारी सिर्जना गर्ने किसिमका पूर्वाधार सम्बन्धी आयोजना,

(ग) बढी जनसहभागिता हुने पूर्वाधार सम्बन्धी आयोजना,

(घ) विपद्बाट भएको वा हुन सक्ने क्षतिलाई सम्बोधन गर्ने पूर्व तयारी र जोखिम न्यूनीकरण गर्ने पूर्वाधार सम्बन्धी आयोजना,

(ङ) सम्बन्धित निर्वाचन क्षेत्रभित्रका दुई वा सो भन्दा बढी स्थानीय तहलाई लाभ पुग्ने आयोजना छनौट गर्नका लागि स्थानीय तहले अनुरोध गरेका पूर्वाधार सम्बन्धी आयोजना ।

(४) उपनियम (१) बमोजिम आयोजना छनौट गर्दा संयोजकले आवश्यक ठानेका देहाय बमोजिमका आयोजना समेत छनौट गर्न सकिनेछः-

(क) सम्बन्धित गाउँ सभा वा नगर सभाबाट स्वीकृत भएको तर बजेट अभावका कारण कार्यान्वयन हुन नसकेका आयोजना,

(ख) सम्बन्धित गाउँ सभा वा नगर सभाबाट स्वीकृत भई बजेट विनियोजन भए तापनि पर्याप्त नभएको कारण बजेट थप गर्नु पर्ने आयोजना,

(ग) प्रकोप वा विपद्बाट क्षति भएका वा जोखिममा परेका र सोको पुनर्निर्माण, नियन्त्रण र रोकथामका निमित्त बजेट व्यवस्था नभएका तथा बजेट व्यवस्था भए तापनि पर्याप्त नभएका आयोजना,

(घ) निर्देशक समितिले उपयुक्त देखेका पूर्वाधार विकास सम्बन्धी अन्य आयोजना ।

९. <u>आयोजना छनौट</u> : (१) निर्देशक समितिले नियम ८ बमोजिमका आयोजनाहरू मध्येबाट यस नियमावली बमोजिम कार्यान्वयन हुने आयोजना कात्तिक मसान्त भित्र छनौट गरिसक्नु पर्नेछ ।

(२) जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयले अनुसूची-१ बमोजिमको कार्यान्वयन तालिका सहित उपनियम (१) बमोजिम छनौट भएका आयोजनाको विवरण आयोजना कार्यान्वयन हुने स्थानीय तहमा प्रत्येक वर्षको मङ्सिर पन्ध्र गते भित्र पठाई सक्नु पर्नेछ ।

(३) जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयले उपनियम (१) बमोजिम छनौट भएका आयोजनाको विवरण अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी आयोजना छनौट

नेपाल कानून आयोग

भएको पन्ध्र दिनभित्र मन्त्रालय, सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय तथा सम्बन्धित स्थानीय तहमा पठाउनु पर्नेछ।

(४) उपनियम (१) बमोजिमको अवधिभित्र छनौट नभएका आयोजनामा यस नियम बमोजिमको रकम प्राप्त हुने छैन ।

(५) यस नियमावली बमोजिम आयोजना छनौट गर्दा प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रमा उपलब्ध हुने कुल रकमको पचास प्रतिशत रकमबाट न्यूनतम पचास लाख रुपैयाँ लागत अनुमान भएका आयोजना र बाँकी पचास प्रतिशत रकमबाट न्यूनतम दश लाख रुपैंया लागत अनुमान भएका आयोजना छनौट गर्नु पर्नेछ।

(६) उपनियम (१) बमोजिम छनौट भएका कुनै आयोजनाको सम्झौता माघ महिना भित्र हुन नसकेमा संयोजकले सो आयोजना परिवर्तन गरी फागुन पन्ध्र गतेभित्र सोही निर्वाचन क्षेत्र अन्तर्गतको अर्को आयोजना छनौट गर्न सक्नेछ।

(७) उपनियम (६) बमोजिम आयोजना परिवर्तन भएको जानकारी मन्त्रालय, सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय तथा सम्बन्धित स्थानीय तहमा समेत दिनु पर्नेछ ।

(८) मन्त्रालयले सम्बन्धित स्थानीय तहमा स्वीकृत भएको कार्यक्रम बमोजिमको रकम हस्तान्तरण गर्ने व्यवस्था मिलाउनेछ ।

(९) निर्देशक समितिले यस नियमावली बमोजिम एक भन्दा बढी स्थानीय तह वा निर्वाचन क्षेत्रमा पर्ने आयोजनाको कार्यान्वयन कुनै एउटा स्थानीय तहबाट हुने गरी वा कामको परिमाणको आधारमा सम्बन्धित स्थानीय तहहरुमा विभाजन गरी तोक्न सक्नेछ ।

(१०) यस नियमावली बमोजिम मन्त्रालय र कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा आयोजना छनौटको विवरण उपलब्ध गराउने जिम्मेवारी जिल्ला समन्वय अधिकारीको हुनेछ ।

(११) निर्देशक समितिको संयोजक निलम्बनमा रहेको वा अन्य कुनै कारणले संयोजकको पद रिक्त रहेकोमा त्यस्तो निलम्बन फुकुवा भएको वा संयोजक हुने सदस्यले शपथग्रहण गरेको मितिले एक महिना भित्र यस नियमावली बमोजिम आयोजना छनौट गर्न सक्नेछ ।

१०. **कार्यक्रममा साझेदारी गर्न सकिने** : (१) कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यान्वयन हुने आयोजनामा सम्बन्धित स्थानीय तहले आफ्नो मिल्दो कार्यक्रमबाट वित्तीय साझेदारी गर्न सक्नेछ ।

नेपाल कानून आयोग

(२) कार्यक्रम अन्तर्गत उपभोक्ता समितिमार्फत कार्यान्वयन हुने आयोजनामा सम्बन्धित स्थानीय तहले प्रचलित कानून बमोजिम उपभोक्ता समितिबाट लागत साझेदारी गर्नु पर्नेछ ।

(३) कार्यालयले उपनियम (१) र (२) बमोजिमको रकम समेत समावेश गरी आयोजनाको कूल लागत अनुमान तयार गर्नु पर्नेछ ।

(४) निर्देशक समितिले लागत साझेदारी बढी हुने आयोजना छनौट गरी कार्यान्वयन गर्न प्राथमिकता दिने गरी मापदण्ड बनाउन सक्नेछ ।

११. **कार्यक्रमको सञ्चालन तथा कार्यान्वयन** : (१) निर्देशक समितिले नियम ९ बमोजिम छनौट भएका आयोजना कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित स्थानीय तहमा पठाउनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त आयोजना कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित स्थानीय तहको हुनेछ । स्थानीय तहले आयोजनाको कार्यान्वयन प्रचलित कानून बमोजिम गर्नु पर्नेछ।

(३) यस नियमावली बमोजिम छनौट भएका आयोजना कार्यान्वयन गर्दा पचास लाख रुपैयाँ वा सो भन्दा बढी लागत अनुमान भएका आयोजना बोलपत्रको माध्यमबाट ठेक्का व्यवस्था गरी गर्नु पर्नेछ।

(४) यस नियमावली बमोजिम छनौट भएका आयोजना कार्यान्वयन गर्दा पचास लाख रुपैयाँ भन्दा कम लागत अनुमान भएको आयोजना उपभोक्ता समिति मार्फत कार्यान्वयन गराउन सकिनेछ ।

(५) यस नियमावली बमोजिम निर्माण हुने पूर्वाधार महिला, बालबालिका तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिले समेत प्रयोग गर्न सक्ने गरी गर्नु पर्नेछ ।

(६) यस नियमावली बमोजिम उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन हुने आयोजनाहरु उपभोक्ता समितिले ठेक्का वा अन्य कुनै तरिकाबाट अन्य व्यक्ति वा संस्था मार्फत काम गराएको पाइएमा निर्देशक समितिले त्यस्तो आयोजना रद्द गरी यस नियमावली अनुसार छनौट भएका अर्को आयोजनालाई रकम उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

(७) यस नियमावली बमोजिमका आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा आयोजना स्थल, लागत, विनियोजित बजेट, उपभोक्ता समिति वा निर्माण व्यवसायीको नाम समेतको जानकारी सम्बन्धित आयोजना स्थल, कार्यालयको सूचनापाटी तथा वेबसाइटमा समेत राख्नु पर्नेछ।

१२. **आयोजना कार्यान्वयनको जिम्मेवारी** : (१) नियम ११ बमोजिम कार्यान्वयनको लागि प्राप्त भएका आयोजनाहरु तोकिएको गुणस्तर र समयमा कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुनेछ ।

नेपाल कानून आयोग

(२) कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा अनावश्यक विलम्ब गर्ने वा बाधा व्यवधान गर्ने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई विभागीय सजाय गरिनेछ ।

(३) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आयोजना कार्यान्वयनको वित्तीय तथा भौतिक प्रगतिको जानकारी नियमित रुपमा निर्देशक समिति तथा संयोजकलाई दिनु पर्नेछ ।

१३. **रकम सम्बन्धी व्यवस्था** : (१) मन्त्रालयले वित्तीय हस्तान्तरणको माध्यमबाट कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गरी अनुसूची–२ बमोजिम हुन आउने रकम सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय मार्फत सम्बन्धित स्थानीय तहमा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउनेछ ।

(२) निर्देशक समितिले नियम ९ बमोजिम आयोजना छनौट गरी पेश गरिसकेपछि प्रतिनिधि सभा तथा राष्ट्रिय सभाका सदस्यको कार्यकाल समाप्त भए तापनि कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न तथा रकम उपलब्ध गराउन बाधा पर्ने छैन ।

(३) स्थानीय तहले कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा कुनै आयोजनाको रकम कुनै कारणले बचत हुन गएमा संयोजकले सोही आयोजनामा थप काम गर्न वा नियम ९ बमोजिम छनौट भएका सम्बन्धित स्थानीय तहको अर्को कुनै आयोजनाको लागि त्यस्तो रकम उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

१४. **आयोजनाको अनुगमन** : (१) यस नियमावली बमोजिम कार्यान्वयन गरिने आयोजनाको अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी संयोजकको हुनेछ ।

(२) संयोजकले नियम १७ को उपनियम (२) बमोजिम तोकेको प्रतिनिधिले आयोजनाको अनुगमन गरी सम्बन्धित स्थानीय तह, निर्देशक समिति र संयोजकलाई नियमित रुपमा प्रतिवेदन दिनु पर्नेछ ।

(३) कुनै आयोजना कार्यान्वयनको सम्बन्धमा समय, लागत र गुणस्तर सम्बन्धी कुनै प्रश्न उठेमा निर्देशक समितिले सो सम्बन्धमा अनुगमन र जाँचबुझको लागि विशेष अनुगमन टोली गठन गर्न सक्नेछ ।

(४) उपनियम (१), (२) र (३) बमोजिम अनुगमन गरी दिइएका सुझाव कार्यान्वयन गर्नु सम्बन्धित उपभोक्ता समिति, निर्माण व्यवसायी तथा स्थानीय तहको कर्तव्य हुनेछ ।

(५) निर्देशक समितिले कार्यक्रम कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन नियमित अनुगमन र आवश्यकता अनुसार समन्वय तथा सहजीकरण गर्नु पर्नेछ ।

१५. **सार्वजनिक परीक्षण** : यस नियमावली बमोजिम सञ्चालित कार्यक्रमहरू प्रभावकारी बनाउन स्थानीय तहले प्रचलित कानून बमोजिम सार्वजनिक परीक्षणका विधि अवलम्बन गरी सार्वजनिक परीक्षण गर्नु पर्नेछ ।

नेपाल कानून आयोग

१६. **आयोजनाको प्राविधिक मूल्याङ्कन, जाँचपास र फरफारक** : (१) उपभोक्ता समिति मार्फत् सञ्चालन भएको आयोजनाको हकमा भएको खर्चको बील भौचर सहितको विवरण सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले र ठेक्काबाट सञ्चालन भएका आयोजनाको हकमा सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले सम्बन्धित कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको विवरण प्राप्त भएमा सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले जाँचपासका लागि प्राविधिक कर्मचारी खटाई सम्पन्न भएका कामको सम्बन्धमा प्रतिवेदन पेश गर्न लगाउनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम खटिएको कर्मचारीले बजेट अनुसार काम भए, नभएको स्पष्ट रुपमा खुलाई प्रतिवेदन दिनु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिमको प्रतिवेदनबाट खर्च अनुसारको काम भएको भन्ने देखिन आएमा कार्यालयले त्यस्तो कामको जाँचपास गरिदिनु पर्नेछ ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम कार्यालयबाट जाँचपास भइसकेपछि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले प्रचलित कानून बमोजिम त्यस्तो कामको हिसाब फरफारक गरी सोको विवरण चौमासिक रूपमा सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।

१७. **कार्यक्रमको प्रशासनिक खर्च सम्बन्धी व्यवस्था** : (१) कार्यक्रम अन्तर्गत आयोजना छनौट गर्न, प्रतिवेदन गर्न तथा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्न प्रशासनिक खर्चको रुपमा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले अनुसूची–३ बमोजिम हुन आउने रकम दुई किस्तामा सोझै जिल्ला समन्वय समितिलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(२) कार्यक्रम सञ्चालन हुने स्थानीय तहमा समन्वय गरी कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन संयोजकले एक जना प्रतिनिधि तोक्न सक्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम प्रतिनिधि तोकिएमा त्यस्तो प्रतिनिधिको यातायात खर्च र विविध खर्च समेतको लागि उपनियम (१) बमोजिमको रकम मध्येबाट बढीमा एक लाख रुपैयाँसम्म खर्च गर्न सकिनेछ । त्यस्तो खर्च कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि उपलब्ध गराइएको रकमबाट व्यहोरिनेछ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम हुन आउने रकम सम्बन्धित निर्वाचन क्षेत्रको लागि तोकिएको प्रतिनिधिले पेश गरेको बील भरपाईको आधारमा जिल्ला समन्वय समितिले दुई किस्तामा भुक्तानी दिनेछ ।

(५) उपनियम (२) बमोजिम तोकिएको प्रतिनिधिले यस नियमावली बमोजिमका आयोजनाको कार्यान्वयनको अवस्था खुलाई जिल्ला समन्वय समिति, कार्यालय र संयोजकलाई नियमित रुपमा प्रतिवेदन दिनु पर्नेछ । स्थानीय तहले आयोजनाको अन्तिम भुक्तानी दिंदा सो प्रतिवेदन समेतलाई आधार मान्न सक्नेछ ।

१८. **लेखा तथा लेखापरीक्षण** : (१) कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि प्राप्त रकम तथा खर्च सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यको जिम्मेवारी सम्बन्धित स्थानीय तहको हुनेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त रकमको आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षण सम्बन्धित स्थानीय तहले प्रचलित कानून बमोजिम गर्नु गराउनु पर्नेछ ।

१९. **<u>कार्यक्रमको प्रतिवेदन तथा प्रगति समीक्षा</u>** : (१) सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले सञ्चालित कार्यक्रमको प्रगति प्रतिवेदन जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयमा प्रत्येक चौमासिक अवधि समाप्त भएको मितिले सात दिन भित्र पठाउनु पर्नेछ।

(२) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले सम्बन्धित स्थानीय तहको नियमित समीक्षा बैठकमा उपनियम (१) बमोजिमको प्रगति विवरण पेश गरी समीक्षा गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त भएको प्रतिवेदनको आधारमा जिल्ला समन्वय समितिले चौमासिक प्रतिवदेन तयार गरी मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

२०. **<u>मन्त्रालयले निर्देशन दिन सक्ने</u>** : मन्त्रालयले यस नियमावली बमोजिमका आयोजनाको कार्यान्वयनलाई थप पारदर्शी, जवाफदेही, व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ । त्यस्तो निर्देशन सम्बन्धित सबैले पालना गर्नु पर्नेछ ।

२१. **<u>अनुसूचीमा थपघट वा हेरफेर गर्न सक्ने</u>** : मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार अनुसूचीमा थपघट तथा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

२२. **<u>आवश्यक व्यवस्था गर्ने</u>** : यो नियमावली कार्यान्वयन गर्ने क्रममा कुनै द्विविधा उत्पन्न भई कार्यान्वयन गर्न बाधा परेमा मन्त्रालयले आवश्यक व्यवस्था मिलाउनेछ ।

२३. **<u>खारेजी</u>** : (१) स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम (सञ्चालन कार्यविधि) नियमावली, २०७५ खारेज गरिएको छ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको नियमावली बमोजिम भए गरेको काम कारबाही यसै नियमावली बमोजिम भए गरेको मानिनेछ।

नेपाल कानून आयोग

अनुसूची - १

(नियम ९ को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)

कार्यक्रम कार्यान्वयन तालिका

(जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयले सम्बन्धित स्थानीय तहमा पठाउने विवरण)

जिल्लाः ....

निर्वाचन क्षेत्र नं..

क.स.	सञ्चालन हुने आयोजनाको विवरण	सञ्चालन हुने गा.पा/न.पा./ वडा नं./ टोल	लक्ष्य एकाइ	प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	लागत सहभागीबाट व्यहोरिने रकम रु.					लाभान्वित जनसङ्ख्या	कैफियत
							कार्यक्रमबाट	स्थानीय तहबाट	गैसस वा अन्य	जनसहभागिता	जम्मा		

नेपाल कानून आयोग

अनुसूची - २

(नियम ९ को उपनियम (३) सँग सम्बन्धित)

जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयले मन्त्रालय, कोष तथा नियन्त्रक कार्यालय र सम्बन्धित स्थानीय तहमा पठाउनु पर्ने विवरण

आर्थिक वर्षः २०७..../०७..

जिल्लाः .... निर्वाचन क्षेत्र नं........

प्रदेशः ....

क. सं.	कार्यक्रम सञ्चालन हुने स्थानीय तह	आयोजनाको सङ्ख्या	विनियोजित रकम	कैफियत
१	.... पालिका			
२	.............पालिका			
३	.............पालिका			
४	.............पालिका			
५	....			
६	....			
७	अनुसूची-३ बमोजिम जिल्ला समन्वय समितिको प्रशासनिक खर्चको रकम			
	निर्वाचन क्षेत्रको जम्मा			

द्रष्टव्यः कुनै आयोजना एक भन्दा बढी स्थानीय तहको क्षेत्रभित्र पर्ने भएमा त्यस्तो आयोजना कार्यान्वयनको लागि समितिले कुनै एउटा स्थानीय तहमा पठाउन वा कामको परिमाण अनुसार सम्बन्धित स्थानीय तहमा रकम बाँडफाँड गर्न सक्नेछ ।

नेपाल कानून आयोग

अनुसूची - ३

(नियम १७ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

जिल्ला समन्वय समितिको लागि प्रशासनिक खर्चको रकम

क्र. सं.	विवरण (जिल्लामा कायम रहेका सङ्घीय संसदको निर्वाचन क्षेत्र)	प्रशासनिक खर्च (सम्बन्धित निर्वाचन क्षेत्रको लागि विनियोजन भएको रकमको आधारमा)
१	एक निर्वाचन क्षेत्र भएको जिल्ला	१.२५% (एक दशमलब दुई पाँच प्रतिशत)
२	दुई वटा निर्वाचन क्षेत्र भएको जिल्ला	०.९०% (शून्य दशमलब नौ प्रतिशत)
३	तीन वटा निर्वाचन क्षेत्र भएको जिल्ला	०.७०% (शून्य दशमलब सात प्रतिशत)
४	चार वटा निर्वाचन क्षेत्र भएको जिल्ला	०.६०% (शून्य दशमलब छ प्रतिशत)
५	पाँच वटा निर्वाचन क्षेत्र भएको जिल्ला	०.५५% (शून्य दशमलब पाँच पाँच प्रतिशत)
६	छ वटा निर्वाचन क्षेत्र भएको जिल्ला	०.५% (शून्य दशमलब पाँच प्रतिशत)
७	दश वटासम्म निर्वाचन क्षेत्र भएको जिल्ला	०.४% (शून्य दशमलब चार प्रतिशत)

नेपाल कानून आयोग